

Zpráva ECDC o významných přenosných infekčních nemocech za 45. kalendářní týden, 7. - 13. 11. 2021

ECDC Communicable Disease Threats Report, Week 45, 7 – 13 Nov, 2021

Zdroj: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/communicable-disease-threats-report-7-13-november-2021-week-45>

Souhrn: ECDC Communicable Disease Threats Report (CDTR) je týdenní bulletin Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí o aktivních zdravotních hrozbách, který je určený pro epidemiology a zdravotnické pracovníky.

Současné vydání pokrývá období od 7. do 13. listopadu 2021 a obsahuje aktualizace k epidemiologické situaci u covid-19, informace k monitorování chřipkové aktivity v sezóně 2021/2022, monitorování západonilské horečky a spalniček v sezóně 2021. Z aktuálních hrozeb mimo Evropskou unii (EU) a Evropský hospodářský prostor (EHP) report zmiňuje hrozbu výskytu Eboly v Demokratické republice Kongo, horečky Zika v Indii a výskytu poliomyelitidy.

Zdravotní hrozby v EU/EHP

Pandemie covid-19 vyvolaná virem SARS-CoV-2 – mezinárodní situace – 2019-2021

Týdenní aktualizace: Od 31. prosince 2019 do 44. týdne 2021 bylo celosvětově hlášeno celkem 250 479 292 případů covid-19 (v souladu s definicemi případů a strategiemi testování v postižených zemích), z toho bylo hlášeno 5 070 376 úmrtí. V zemích EU bylo hlášeno 41 451 700 případů, z toho 812 052 úmrtí.

Poslední aktualizace jsou dostupné na webu ECDC: <https://www.ecdc.europa.eu/en/cases-2019-ncov-eueea>

Hodnocení ECDC: <https://www.ecdc.europa.eu/en/current-risk-assessment-novel-coronavirus-situation>

Západonilská horečka – mezinárodní monitoring sezóny 2021

Během sezóny přenosu viru západonilské horečky (WNV), která obvykle trvá od června do listopadu, ECDC monitoruje výskyt infekcí v EU/EHP a zemích sousedících s EU. ECDC vydává týdenní epidemiologické aktualizace s cílem informovat orgány zajišťující bezpečnost krve. Údaje hlášené prostřednictvím The European Surveillance System (TESSy) jsou uvedeny na úrovni NUTS 3 (nomenklatura územních statistických jednotek 3) pro členské státy EU/EHP a na úrovni GAUL 1 (globální administrativní jednotka vrstvy 1) pro země sousedící s EU.

Epidemiologická situace: V období od 5. do 11. listopadu 2021 byly v zemích EU/EHP hlášeny 2 případy západonilské horečky v Řecku, nebylo hlášeno úmrtí. V zemích sousedících s EU také nebyl hlášen případ ani úmrtí.

Hodnocení rizika ze strany ECDC: Onemocnění západonilskou horečkou u lidí bylo hlášeno v letošní sezóně v 7 členských státech EU, v nichž byla cirkulace viru (WNV) zaznamenána i v minulosti. Podle očekávání bylo v říjnu hlášeno velmi málo nových infekcí WNV. Toto je poslední týdenní aktualizace WNV pro sezónu 2021. V souladu s nařízením Evropské Komise 2014/110/EU se doporučuje odložit dárcovství krve u dárců po dobu 28 dní od opuštění oblasti s místním přenosem infekce WNV, v případě, že není k dispozici negativní výsledek vyšetření nukleové kyseliny WNV u jednotlivého dárce.

Akce: Během sezóny přenosu WNV zveřejňuje ECDC mapy a shrnutí epidemiologické situace na svých webových stránkách, aktualizace probíhá každý pátek.

<https://www.ecdc.europa.eu/en/west-nile-fever/surveillance-and-disease-data/disease-data-ecdc>

Spalničky – mnoho zemí - monitorování epidemií v Evropě

Během pandemie covid-19 byl celosvětově zaznamenán prudký pokles případů spalniček. Několik případů spalniček bylo hlášeno v zemích EU/EHP, včetně zemí, které dříve eliminovaly nebo přerušily endemický přenos.

Týdenní aktualizace: Od předchozí měsíční aktualizace dne 15. října 2021 bylo detekováno 12 nových případů onemocnění spalničkami ve třech zemích EU/EHP: v Německu 10, v Irsku 1 a v Polsku 1. Ostatní země onemocnění nehlásily.

V roce 2021 v zemích EU/EHP nebyla hlášena žádná úmrtí.

Chřipka monitorování sezóny 2021/2022

Údaje budou zveřejňovány v ECDC „Communicable Disease Threats Report“

<https://www.ecdc.europa.eu/en/all-topics-z/threats-and-outbreaks/weekly-threats-reports-cdr> a ve „Flu News Report“ <https://flunewseurope.org/>

Shrnutí epidemiologické situace: V evropském regionu je aktivita chřipky na výchozí úrovni se sporadickými případy, většinou chřipky typu A (H3).

Doporučené složení chřipkové vakcíny v sezóně 2021/2022 pro severní polokouli je pro kvadrivalentní vakcínu následující:

- A/Victoria/2570/2019 (H1N1)pdm09-like virus,
- A/Cambodia/e0826360/2020 (H3N2)-like virus,
- B/Washington/02/2019 (B/Victoria lineage)-like virus
- B/Phuket/3073/2013 (B/Yamagata lineage)-like virus

Detailní report a doporučení ke složení vakcíny je na webu WHO:

<https://www.who.int/publications/m/item/recommended-composition-of-influenza-virus-vaccines-for-use-in-the-2022-southern-hemisphere-influenza-season>

Hodnocení rizika ze strany ECDC: Hlášená aktivita zůstává na velmi nízké úrovni.

Akce: ECDC a WHO monitorují aktivity v evropském regionu WHO. Údaje budou aktualizovány v týdenních intervalech až do konce chřipkové sezóny (20. týden) a v mezisezóně v měsíčním intervalu. Data jsou k dispozici na webu Flu News Europe <https://flunewseurope.org/>

Zdravotní hrozby mimo EU

Ebola v Demokratické republice Kongo 2021

Shrnutí epidemiologické situace: Od začátku vypuknutí epidemie (8. října 2021) ke dni 8. listopadu 2021 bylo v provincii Severní Kivu, ve východní oblasti Demokratické republiky Kongo (DRC) hlášeno celkem 11 případů Eboly (8 potvrzených a 3 pravděpodobné), včetně 9 úmrtí.

Zdroje: WHO AFRO tweet (3. 11. 2021), WHO HQ, virological.org EBOV sequencing report, Media, WHO AFRO Bulletin (W44), WHO DRC tweet (26. 10. 2021), WHO AFRO Bulletin (W45), WHO DRC tweet (9. 11. 2021), WHO DRC tweet (10. 11. 2021)

Hodnocení rizika ECDC: Tyto případy EVD jsou druhým ohniskem hlášeným v Severním Kivu v DRC, od desáté epidemie, která byla vyhlášena za skončenou v červnu 2020 (další informace viz ECDC „Threat Assessment Brief“ zveřejněný 22. února 2021). **Věková distribuce případů EVD je neobvyklá, polovinu z nich tvoří děti.** Vyšetřování k identifikaci zdroje epidemie probíhají. Celkové riziko pro občany EU/EHP, kteří žijí ve zdravotnické zóně v Beni v DRC nebo do ní cestují, je nízké. Přestože onemocnění u neočkovaných osob je závažné a většina občanů EU/EHP není proti této nemoci běžně očkována, je velmi malá pravděpodobnost nakažení občanů EU/EHP v DRC. Současné riziko pro občany v EU/EHP je považováno za velmi nízké, protože pravděpodobnost zavlečení a sekundárního přenosu v rámci EU/EHP je velmi nízká.

Akce: ECDC sleduje situaci pomocí metod „epidemic intelligence“. ECDC publikovalo dne 22. února 2021 krátké hodnocení rizika "Outbreak of Ebola virus disease in North Kivu, DRC", kde jsou popsány možnosti opatření a reakce na výskyt.
<https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/TAB-Ebola-DRC-Feb-2021.pdf>

New! Monitorování shromáždění „Konference Spojených národů o klimatických změnách“ (COP26) v roce 2021

Shrnutí situace: 26. konference smluvních stran OSN o změně klimatu (COP26) se konala v Glasgow ve Velké Británii od 31. října do 12. listopadu 2021. Původně byla plánována na rok 2020, byla však odložena kvůli pandemii covid-19.

ECDC hodnocení: V zemích s probíhajícími masovými akcemi lze očekávat riziko lokálního a regionálního přenosu covid-19 v případě absence dostatečných mitigačních opatření. Od 5. do 11. listopadu 2021 nebyly zjištěny žádné události významné pro ochranu veřejného zdraví v rámci tohoto shromáždění.

Riziko infekce dalšími přenosnými onemocněními během COP26 ve Skotsku je považováno za nízké za předpokladu uplatňování preventivních opatření, např. kompletní vakcinace v souladu s národními imunizačními schémata, hygiena rukou, potravin, respirační etiketa, vyhýbání se jakýmkoli aktivitám a kontaktům v případě výskytu symptomů onemocnění, promptní testování a vyhledání zdravotní pomoci v případě potřeby.

Akce: ECDC bude monitorovat tuto událost denně do 19. 11. 2021 prostřednictvím aktivit „epidemic intelligence“ ve spolupráci s Public Health Scotland and UK Health Security Agency . Hlášení budou podávána na týdenní bázi.

Zdroj:

<https://www.ecdc.europa.eu/en/current-risk-assessment-novel-coronavirus-situation>

<https://www.euro.who.int/en/health-topics/health-emergencies/coronavirus-covid-19/country-information>

Média: <https://www.foxnews.com/politics/wh-aide-tests-positive-for-covid-19-while-abroad-with-biden>

Výskyt viru Zika v Indii v roce 2021

Shrnutí situace: V roce 2021 byla v indických státech Kerala a Uttar Pradesh hlášena ohniska infekce virem Zika (ZIKV). Jeden epidemický výskyt byl navíc hlášen ve státě Maharashtra.

Týdenní aktualizace:

Kerala: Podle médií citujících zdravotnické úřady bylo k 5. listopadu 2021 hlášeno ve státě Kerala 90 případů infekce ZIKV. To je nárůst o 25 případů od posledního hlášeného v CDTR ve 33. týdnu 2021. Dosud nebyly s tímto ohniskem spojeny žádné případy mikrocefalie a/nebo syndromu Guillain-Barre. Zdravotní oddělení Kerala spolu s místními samosprávnými zdravotnickými odděleními zavedlo odpovídající protiepidemická opatření.

Maharashtra: 31. července 2021 byl hlášen případ infekce ZIKV u 50leté ženy z obce Belsar v okrese Pune ve státě Maharashtra. Případ byl pozitivně testován na ZIKV (pomocí RT-PCR a séroneutralizace) a virus chikungunya (pomocí RT-PCR a IgM ELISA) v NIV Pune. Ve vesnici Belsar bylo dále odebráno 51 vzorků od podezřelých případů ZIKV, z toho 40 bylo negativních a 11 čeká na výsledky.

Uttar Pradesh: Podle médií citujících zdravotnické úřady bylo k 10. listopadu 2021 zjištěno 109 případů infekce ZIKV ve státě Uttar Pradesh (108 v okrese Kanpur a jeden v okrese Kannauj).

Poliomyelitida – monitoring epidemií celosvětově

Globální snahy o vymýcení přenosné dětské obrny pokračují imunizací každého dítěte, dokud nedojde k zastavení přenosu viru. Dne 5. května 2014 byla poliomyelitida Světovou zdravotnickou organizací

(WHO) prohlášena za událost mezinárodního významu v oblasti ochrany veřejného zdraví (PHEIC) kvůli obavám ze zvýšené cirkulace a mezinárodního šíření divokého polioviru v roce 2014.

Týdenní aktualizace: Od předchozí aktualizace dne 15. října 2021 do 9. listopadu 2021 přibylo 103 nových případů akutní chabé parézy (AFP) způsobené od vakcíny odvozenými polioviry (cVDPV1 a cVDPV2). Nebyly zaznamenány žádné nové případy AFP způsobené WPV1.

Divoký poliovirus (WPV1): Dvě endemické země (Afgánistán a Pákistán) nezaznamenaly žádné nové případy AFP způsobené WPV1.

Cirkulující poliovirus odvozený z vakcíny (cVDPV): Na Madagaskaru byl zjištěn jeden nový případ AFP způsobený cVDPV1. Celkem 102 nových případů AFP způsobených cVDPV2 bylo hlášeno z osmi zemí: Nigérie (87), Guinei-Bissau (3), Kamerunu (2), Nigeru (5), Senegalu (2), Demokratické republiky Kongo (1), Beninu (1) a Somálska (1). Nebyly hlášeny žádné nové případy AFP způsobené cVDPV3.

Hodnocení rizika ECDC: Evropský region zůstával polio-free od roku 2002. Inaktivovaná poliiovakcína IPV je používána ve všech zemích EU/EHP. Přesto, riziko reintrodukce viru do Evropy hrozí do té doby, dokud existují nedostatečně proočkované populační skupiny a poliomyelitida není eradikována.

Pro omezení rizika reintrodukce a přenosu WPV a VDPV v zemích EU/EHP je zásadní zachování vysoké proočkovanosti v populaci a zvýšení povědomí o nutnosti vakcinace v kapsách nedostatečně proočkovaných skupin populace. Ukrajina a členské státy EU/EHP, které provádí environmentální surveillance na přítomnost polioviru, zvláště země s Ukrajinou sousedící, by měly zvážit zvýšenou frekvenci odběrů vzorků prostředí a rozšíření geografických oblastí do doby, než bude epidemie pod kontrolou.

Akce ECDC: ECDC bude monitorovat situaci prostřednictvím aktivit „epidemic intelligence“ a průběžně o situaci informovat.

Zdroje: <https://phc.org.ua/news/na-zakarpatti-u-12-richnoi-ditini-viyavili-gostriy-vyalyiy-paralich-cey-vipadok-ne-povyazaniy-z>
<https://www.euro.who.int/en/health-topics/communicable-diseases/poliomyelitis/publications/2019/33rd-meeting-of-the-european-region>
<https://www.ecdc.europa.eu/en/news-events/conclusions-twentieth-ihf-emergency-committee-do-not-change-ecdc-risk-assessment-europe>